

AKATALPA

Kasım 2015 - Sayı 191

Aylık Şiir ve Eleştiri Dergisi

ISSN 1305 - 7685

Hüseyin ALEMDAR

RESİM VE DİYALEKTİK

Resim yapan ben değilim, elimi başka biri tutuyor
Henri Rousseau

Rengi yok sözcüklerin her resim turkuaz hayat sokağı
Galata'dan Pera'ya eski İstanbul isli akşam
pazkımızısı haçını düşürmüş ve susmuş tüm tuvaler
şiir ve resim boşluğun basamaklarında iki sarkık çocuk
gözde sektirilen taş dilde âh kalpte nikâh
resim izdivaçta şiir sıkıntıda hohlanıp kurulanır
Döngü'den Güzelleme'ye lütfun elleri Devrim Erbil:
Ey haz ey Ziba, sizler de kadınlardan doğmadınız mı!
Aşk ve hiç kimse üç dilde ağlar çingeneler şehrinde
bilmem biliyor musun uzağın harfleri renklerde
bilinçle bilinçsizlik nasıl da iç içe resimde, cahilane
canhıraş zaman ve zıfâf gök dilinde kırılır!
Dedim: dünü dil durdurur yarını dakikalar yavaşlatır
dedi: içim de gözyaşlarım da tekil ama tekin değil
dedik: diyalektik dersinde kendi benliğiyle evlidir herkes!

Dünya ve mesafeler düğünü bigünah bu Arabistan
büsbütün resim ve şiir hatırına
kalbimden kasığıma firârî bu delikanlı nasıl da İstanbul
azın çoğu daha ne isteğim olabilir ki aşktan ve yalnızlıktan
başlangıç
ve sonsuzluktan başka!

Şerif ERGİNBAŞ

ŞİİR/DENİZ

Yaz bitmiş gibiye eğer,
Dalgalar yitmiş gibiye biraz
Eğil ve gir kaleminle
Kalbin küçük bahçesine;
Kısacık bir 'şiir' kaz.

Üşüyorsan eğer
Düşlerin buz tutmuşsa biraz
Yürü pencerenin önüne
Daya parmağını cama;
Sıcacık bir 'deniz' yaz.

Sedat ŞANVER

FELAFEL

Elden gelirse birbirimizin vicdanı olalım bu dünyada

Bütün gün dolaştım durdum ortalık yerde
Kebabçıların tümü çift bıçak
Kuzular bir bakışta anlıyor kasabın niyetini
Belediye başkanı, sular idaresinde kahve içiyor öğle vakti
İhtimal, akşama doğru
Büyük bir yangın başlayacak nüfus dairesinde
Bahçemizdeki tüm çiçekler kavruluyor sıcaktan
Soğanlar sasımış
Bir de sarmısağın püskülü yaymış kendini
Toprağın mahremine
Yoruldu, uykusuzum, karnım aç
Dağları yiyip nehirleri içebilirim

Birbirimize yürek olalım vakit varken

Çifit çarşısına oturup boğma rakı içme zamanı
Akdeniz kan içinde çalkalayıp duruyor kendini
Kilise çanları şehrin ortasında çalmaya başlayınca
Esnaflar, havrada yakışıklı bir ölüyü duvara çiviliyor
Kılıcın kestiği başı camiden çıkarmak zor olacak
Oysa pazarda tüm balıkçılar katıksız esmer
Avluda yemek bekleyen kedilerin tümü dişli
Siz, bu çölün ortasında deniz az kalmış diye
Boğulacak su bulamayacak mı sandınız bizi?

Boş verin bu sahtekâr dünyanın dertlerine, gelin
Hiç olmazsa birbirimizin ölüsü olalım bu kavga kıyamette

Döndü Açıkgoz, Nur Alan, Hüseyin Alemdar, Suat Kemal
Angı, Gökhan Arslan, Sevil Avşar, M. Güner Demiray,
Oresay Özgür Doğan, Öztekin Düzgün, Sema Enci, Ersan
Erçelik, Şerif Erginbaş, Osman Serhat Erkekli, Metin
Fındıkçı, Ozan Genç, Niyazi Mete Gürkan, Engin Hamamcı,
Hasan İldız, Nihan Işıker, Muammer Karadaş, Sinan
Karadeniz, Hüseyin Korkmaz, İbrahim Oluklu, Musa Öz,
Selma Özeşer, Recep Özkan, Ozan Öztepe, Mustafa Burak
Sezer, Kâzım Şahin, Nur Neşe Şahin, Sedat Şanver, Recep
Yılmaz.

ŞİİR KANSER EDER

Ozan GENÇ

Bizim ortaklıkta (yanlış anlaşılmasın, ortak ortak değilim ben, sadece Türkçe olsun diye öyle dedim, yani şirkette demek istedim) altmış sekiz kuşağından ve hâlâ altmış sekiz bıyıklı biri var: Hüsnü Upuzun. Yaratıcılığı yok ama bilgisi derindir diye düzeltme bölümünde çalışıyor ve herif gerçekten inanılmaz yazım yanlışları yakalıyor. İkinci özelliği ise yakaladığı herkesi bir köşeye kısırtıp nelerin kanser-edici olduğunu anlatmak. Ona kalırsa her şey kanser etmektedir ve bunlar bizden gizlenmektedir. 130K sorunu için bulunan fısıs sorununa da aynı nedenle karşı çıkmıştı.

Bu sorun da ne dersiniz, hayli uzun ve pis bir öyküdür. Olay şu: Bizim patron pintinin tekidir, ortaklıkta kendine koca bir oda düzenlemiştir, süslemiş püslemiştir ama kendine özgü bir boşaltım-yeri bile yoktur, gelir bizim kullandığımız yerlere eder edeceğini. Gel gelelim, biz ortaklık çalışanlarına öğleleri uyduruk (ve olasılıkla kanser-edici katkı!) yiyecekler yedirirken, kendisi gider kentin en namlı et lokantalarında zıkkımlanır. O yüzden de, bağışlayın, 130K'sı hayli pis kokar. (Bilisizler olabilir, 130K'nın ne olduğunu anlamak için baştaki 1 rakamını 3'e dayayıp tümünü harf olarak okumanız gerek). Bu 130K sorunu ortaklıkta sorun oldu. Sorun oldu ama gidip herife nasıl söylersin. Sonunda bir arkadaşın önerisiyle çözüm bulundu. Boşaltım-yerlerine bilmem kaç dakikada bir güzel kokular fişkirtan pilli fısıslardan konulacaktı. Konuldu ama daha ilk gün kıyamet koptu. Herif girişte ayırdına varamamış ama tam o işi yaparken arkasından gelen "püfff püfff" sesiyle havalara hoplamış, ardından pantolonunu bile çekmeden dışarı fırlamış, neredeyse dötü ortada, ortaklığın orta yerinde yirtiniyordu:

"Hangi dangalak koydu bunu oraya? Hangi dangalak, çabuk söyleyin. Bilmiyo musunuz bunların kanser yaptığını!"

Sonunda görev, öteden beri bu gibi şeylerin kanser yaptığını söyleyip duran ve asla böyle bir şey yapmasına olanak olmayan altmış sekiz kuşağı bıyıklı Hüsnü Amca'ya düştü:

"Ben koydum!" diye bağırdı, "Bu yüzden ortalığı yıkmanıza gerek yok. Kaldırırız olur biter. Siz de kendinize özel bir yer yaptırıp oraya edin edeceğinizi. Yağlı et kokulu mokunuzu koklamak zorunda değiliz. Hem artık pantolonunuzu çekseniz iyi olur".

Hani yiğitlik filmlerinde böyle özveriler karşısında herkes ayağa fırlar, sırayla "ben koydum" diye bağırlır ya, onlar filmlere özgüymüş meğer, kimseden çıt çıkmadı. Patron ise son söz üzerine telaşla kemerini çekeleyip ortadan yitti.

Arkadaşlardan biri Hüsnü Amca ve altmış sekizliler üzerine övgüler fısıldarken, bir başkası, "Hiç de değil, adam gelmiş emeklilik yaşına, korkacak nesi var" diye olayın değerini düşürmeye çalışıyordu. Ağzını açıp bir şey de diyemiyorsun ki, patronun kulağına gitse...

O akşam, iş dönüşü, her zaman takıldığımız yerde bir tek atayım dedim, ilkin kimseleri göremedim. Amerikan barda içkimi yudumlarken seslerinden tanıdım, meğer arka masalardan birinde kimi ozan bozuntuları oturmuşlar, önlerinde o gün ilk sayısı çıkmış Fesleğen Kokulu Şiirler dergisi, şiirleri sırayla yüksek sesle okuyorlar, gülüşüyorlar. Ekleme gereksiz, şiirlerden biri de benimki. Adı değmez biri:

"Abi ilaç için tek iyi şiir yok yahu. Bunlar adamı kanser eder!" dedi, başını kaldırdı, beni gördü, neredeyse "Ah canım,

ben de senden söz ediyordum, gel seni bi öpem" diyen Kemal Sunal gibi yılışacak.

"Ulan oğlum" dedim, "İshal eden şiirler söylemekten iyidir kanser eden şiirler söylemek!"

Masaya buyur ettiler bir de utanmadan, yutar mıyım zokayı, oradan buradan söz çakıp kanser edecekler beni. Döndüm arkamı, çıktım.

İçki içimi kavurmuş, eve gidince televizyonun karşısında oturdum, bir salkım da üzüm aldım yiyorum. (Gülistan Hanım'dan kurtarabildiğim son salkım, yine evde ne denli meyve varsa silmiş süpürmüştü). Tam o sırada televizyonda adamın biri, sağlık sorunları üstüne konuşuyor. "Çürük meyveleri yemeyin, en ufak bir çürüme bile varsa atın gitsin, kanser yapar". Daha birkaç tanesini yediğim üzüme bir baktım, her tanede sapla meyvenin birleştiği yerlerden çürüme başlamış. Bizim Arapkirli manav (roman yazmayı tasarladığını anlatmıştım) hep meyvenin çürüğünü kakalar. Hatta alırken, "Yahu bunlar nasıl üzüm böyle, sapları kurumuş, üzümün tazesini, iyisi yeşil saplı olur" dediğimde, "Abi, üzüm işini bize mi öğretecen. Üzüm bizim işimiz. Biz üzümün içinde büyüdük. Sor bak, bu ülkede üzüm festivali yapılan biricik yer neresiymiş". Ben, "Elbette Arapkir" deyince sırtıttı, o arada en çürükleri poşete tıkıştırılmış.

Götürdüm çöpe attım üzümü. Midemde yangın sürüyor. Usuma dolapta peynir kutularının altına sakladığım küçük kola şişesi geldi (öyle yapmak zorundayım, çünkü evde kaşık düşmanı var, ne bulsa götürüyor), bir etkinlikte öğle kumanyası olarak vermişlerdi de içmeyi saklamıştım. Gittim aldım, tam içecem, usuma yine Hüsnü Upuzun'un dedikleri geldi, "Kola mı, aman ha, aman, kanserin birinci nedenidir". Oradan biri, "Bu altmışsekiz kuşağındandır, Amerikan düşmanlığından öyle diyor" filan dediği ama Hüsnü Amca da enikonu bilimsel açıklamalar yaptırdı.

Umarsız, şişeyi gizlice çöp kutusuna atıp, uykumu etkilediği için akşamları uzak durduğum çaya razı geldim. Elimi attım, Gülistan'ın epey önce demleyip çoğunu içtiği çay ılımış, altını yakıp ısıtayım derken ozan / sağman arkadaşımız Nabi Abimoğlu'nun dedikleri düştü usuma: "Çay daha soğumaya başlarken bakteri de üretmeye başlar, asla beklemiş çayı ısıtıp içmeyin". Biliyorsunuz, Nabi iyi ozan değil, ama iyi sağman. Bıraktım çayı, kahve şişesine uzandım. Birden bir gazetede okuduğum yazı usuma düşmez mi, "Günde iki fincandan fazlası kanser yapar". Ne ikisi, günü zaten yedi sekiz fincanla geçirmişim, bari dokuzuncusu olmasın deyip bıraktım. Yanmam sürüyor, içinde kesme şekerlerin olduğu cam kap gözüme ilişti. Çocukken az mı kesme şeker dişlemiştik, uzanıp alayım bir tane dedim, rastlantı bu ya, salondan Gülistan'ın sesi geldi (uzanmış gazete okuyordu):

"Allah Allah, kesme şeker, taneleri bir arada tutsun diye kullanılan madde yüzünden kanser yapıyomuş, öyle diyo gazetede".

"Beş dakika sonra söylesen olmaz mıydı?" dedim, şekeri geri yerine bırakırken. (Hani bunu bir romanda yazsan, böyle rastlantı olmaz derler, yaşam işte!)

Yeniden buzdolabına döndüm. Bir reçel şişesine gözüm ilişti. Elim uzanacakken duraksadım. Son gidişimde kasabadan gelirken, büyükannem önüme reçel dolu küçük tüpler koymuş, götürmemi istemişti. Kim yük eder, büyükanneme: "Marketler reçel dolu be nineciğim" demiştim. O da boynunu bükmüş, "Onlarda hele ne kimyasallar kullanıyorlarmış be yavrum, kanser manser ederler adamı". İşte marketten alınmış o reçel kavanozlarından biri duruyordu karşımda! Ninemin reçellerini

SANA EV YAPIMI İNCİRLİ BADEMLİ
CHEESECAKE, VİLLANELLE

I.
En son yaşındasın
Bildiğim herkes kadar çocuk
İçinden bir sesi tutup
Geçirip damarlarından
Ve duy
Bitmeyen ne varsa.
Her kimin kaçak hikâyesinde ellerin kokulu
Tutkunun, çürümüşlüğün tadı sokakların
Şeytani bir gülüş dönüp dönüp
Kanath kapılar kapanıyor içinde öfke bulutu
Söz oyuntusunda saklı haz
Soğuk bir şeyler, üstüne hüzün
Kaldığım yerde bin deliksiz korku
Bir kedi sessizliği
Gecenin ölümü
Tenha her şey

II.
Tutsaklığım dili olmalı
Çiçekli bahçe, sofrada bekleyen biri
Korkulan olmalı artık gitmeli biri
Güneş doğmaktan bıkmalı çiçek açmaktan
Biraz sevmek olsun biraz da iyilik o gök sesinden
Yeşil bir yorgunluk
Diz bağlarım kadar hiç
Bir yeşille kurtulsak bütün gitmelerden

Sen orada uzak ve az biraz serkeş
Bana herhangi bir adres söyle
Bütün trenleri geçtim ötendeyim.
İki dirhem bir çilgınlık yüreğim

getirmediğime nasıl da pişman oldum. Sonra birden anımsadım, bir arkadaş, “Halkımız toprak küplerde saklar salçasını, reçelini. Oysa o toprak küpler, nasıl da kanserojendir” demişti. Ninem de ürünlerini üstleri desenli, içleri sırlı toprak küplerde saklıyordu gerçekten. Bir dahaki gidişimde uyardıma karar verdim.

Gülistan kalktı, mutfağa girdi. Az sonra yoğun bir yağ kokusu sardı evi. Gülistan yine tavada peynirli sigara böreği kızartıyor. Sevdiği için mi sık sık bu zıkkımı yapıyor, kolayına geldiği için mi, çözebilmiş değilim. (Ah Ayça, ah. Senin değerini bilememişim). Gel gelelim, börekler, hani kır gezisinde ateş yakınca kimi yaş dallar yanmaz da kapkara kalırlar, aynen onlar gibi, kapkara.

“Yakma şunları yahu” dedim, “Kömüre dönmüşler, kanser eder bunlar insanı”

Eline aldı, evirdi çevirdi birini inatçı karı.

“Neresi yanık bunun yahu?”

“Onlar bir kenarda dursun, ilerde duvarlara yazı yazmak filan gerekirse kullanırız” dedim.

“Ozan” dedi, yüzüme içlenmiş bir öfkeyle bakarak, “Ozan, sen var ya sen, sen insanı kanser edersin!”

İLK YAZ MIRILTILARI

37. Söz dinlemez
Çocuk gibi bu sarı arılar bir o
Çiçekte bir bu
38. Martı uzak
Bir dünyada keyfini çıkarıyor
İlkyazın dağlara
39. Kırmızı
Şarap gibi esritiyor turnaları
Günbatımı
40. Tan aralıyor
Kapısını yüreğin ince
Hafif bir baş dönmesi
41. Ah saçlarını
Billur dereye taratıyor
Salkım söğüt
42. Bülbül sudaki
Söğüt dalında oynuyor
Yansıısıyla
43. Salkım söğüt
Ah kıskanıyor dolunayı
Deredeki
44. Manda
Erken dereye tadını çıkarıyor
Sabah ilkyazın
45. Döndü
Bizden önce tattılar ilkyazı
Turnalar
46. Gelmedi
Henüz açmadı kızılılık, erik, kiraz
Leylekler
47. Salkım söğüt
Tanla birlikte ne arıyor suda
Sevgilisini mi
48. Tansık mı
Toprak ananın koynunda ışılan
Gelincik
49. Gelincik
Dünü vardır yurtsever asker gibi
Ölür
50. Gelincik
Bugünü vardır savaşıyordu
Özgürlük için
51. Ah yarımı
Bilinmez ki devrim simgesi
Gelincik

ŞİİR İÇİN BİLİNÇALTI PARAGRAFLARI II

Oresay Özgür DOĞAN

"Gece karşımızda, pencereleri kapalı
iki katlı yetimhanenin cephesi gibi duruyordu." Y. Ritsos

İssızlığın insan içeriğinde, bu çok tanrılı yazılar ülkesinde, incelikli bir o kadar kırılğan ve vefalı şeylerin, bambaşka maneviyatlı aydınlıklı şeylerin ahlâklı rahlesinde parlatılmasının da kışkırtıcı edebi bir değeri var.

Bir değer ki bir aynadan diğer bir aynaya fırsat kollamış görkemli kısa koşu, korkuya yakın kuşkuya müjde, hep yazamadıklarıyla konuşan: Biçimden biçime devinen kibir. Küçük kaplar ve dokunuşlar için tarihli söz dizimi. İşte kutsal yemininiz gereği...

Nasıl isterseniz veya isterlerse öyle, yani. Haydi, annene seslen. Herkes seslenir. Parmaklarının ucunda o körpe lemür... Kendini sev mırıldanan "Geçmişten Bazı Parçalar"ın önünde. Gez dolaş yolun nereye çıkarsa orada yenilgi mektupları telli duvaklı sessizce. Orada dünyanın acısına boy perdesi, tinsel bir yankı. Neyse. Bekleyenler veya beklemeyenler için... Sonra üzölmek bilmektir, diyor şair, dönüp yüzüne bakıyorsun, yüzünde bir orman erki, havas...

Bak, insan değişmez işte, yalnızca ayak uydurmaya çalışır.
***

Durup durup, elbette şairiyle de tanışmak için günümüz şiirinin kapısını çalışıyorum. Farklı konseptler var. Benzeşmeyle büyütölmüş uyuşmaz karşı duruşlar var. Sonra imgesiyle en huysuz olanı arayan, anlamsal bütönlük sunan hazlar var.

Sonra şairi karşılarında alıyorlar... Dağınık ve dalgın bir özenin yaratıcılığı, diyorlar. Sonra çok karizmatiksiniz, diyorlar. Denk düşen veya şiire yakın ve yatkın olanakları kullanan bir şairsiniz, diyorlar. Siz, görünmeyen duygu duvarlarının önünde şüphesiz elemli yokluğun yardımıyla ve emir veren o gündelik dile vakitli darbeler vurarak... Diyorlar. Hız, kötömsür bir iyimsürlik yaratıyor.

Siz, biçiminin gölgesi yürüyüşüne yalnızlık katan Flâneur... Veya artık paylaşılacak bir mutsuzluk olmadığında ölü dizelerle ve hayranlığın yaktığı ateşle... Siz, şiire saf umut aşıl原因 Aktar. Huzursuz, diken üstündeki övgüler arasında... Anlam yalnızca bir ayrıçtır. Siz orada daha şair hep daha çocuk... Diyorlar.
***

İki olgu arasında, ilkeli bir şenlikte, seyyah bir kederi büyütüyor, bağışlanmış hallerinin toplamına. Boşluk boşluğu tanımlıyor, benzerinin benzerine. En iyisi hüznölenelim, diyor, kendimizle lekeli bir antlaşma yaptığımızda. Veya esin cırağı teklik oluşturmaya yürümüş, belki de yegâne, temaların ortasında algılanmamış alış verişi seyredelim.

Karşımızda işlerin güçlerin yetenekli insanları... Bu kitaplar, bu dergiler, bu aşk, narayla görkemli kuytuya fırtınalar asan.

Bu şölenin yırtıcı nesnel karşılığı... Bu "yüksek estetiğin dua kitabı". Bu hayırlı akşamlar kalabalığı. Ve saf, zincirlerini koparmış sempatimi değiştirecek diye içimde bir korku, bir korku... Tanrım bize bir imza ver. Bizi düş büyüten suların bahçesine götür.
***

Sevgili şairim, olası gülüşlere müptela bir ışıktta bekliyorsun güncelleyip güncel olmanın saplantılarını. Salınıp geliyor gündüz güzeli bir yağmur. Yan yana diziyor imleri, öğretilmiş bir akılla. Kalkıp git bu kanatlı cehennemden ve seslen tükenmeyi seçen üzgün bir kadına, güneşin doğuşunu seyretmek isteyen. Beklesin belleğin tutsağı düşünceler yaşlı ırmağını. Bekleyebilir misin sayfalara paylaştırılmış kalbimizi... İşe yarasın bu soğuk cümleler. Kalkıp git rüzgârın terkisinde yolculuk etmiş anılara, durumlara, olaylara, şarkılara, sancılı zamanları uyandıran zamanlara...

Sevgili okurum, günahlı bu körlüğü dürt. Veya ne anlamadıysan odur, siyahtan maviye bu işgal. Veya kirletilmemiş iki uzamı düşün veyahut iç içe bekleyen çelişkileri... Senin başıboş yazıları renklere dökmeni veya okumanı istemiyorum, kıyamam sana, senin yerine ben okurum, yaramaz bir endişeyle. Evet, olay burada geçiyor, ikimizin göz göze gelmeye çalıştığı yerde, selam söyleyelim ey alışılmadık sınırsızlığa. Veya en iyisi alternatiflere gülöp geçelim, kakkahalarla... Yolundan çıkmaya görsün şu mıymıntı dürtü.
***

Bak sevgilim, bu basit şiirsel oyunların seni yanlış bir yola sürüklemesini istemem. Ortaya çıkanla avunmak, seni, avlusu yasaklı bir kış hapisanesine mahkûm edebilir. Bir yetinmeme noktasında seni ve kendimi daha iyi algılayabilmem için seni ve kendimi yılmıklıklarıyla birlikte ele almam gerekiyor, umarım bu durum bir sorun teşkil etmez.

Bu yüzden, öncelikle sereserpe kaygılar yaratmadan, kendimize, açığa çıkacak olan karanfilli aşkı zenginleştirme olanakları sağlamamız gerekiyor. Gizlenmiş bir tutkudan üreyen eleştirinin gerçeği büyütmesi, olguyu, gönöl rahatlığıyla sonsuzluğa devredebilir. Böylece, bir kaybın kölesi bilinç içi soğuk iklim de huzurumuzu kaçırmaz.
***

Peki, şiir için de estetik bir uzamın sınırları tanımlanabilir mi? Ama sen uzamlar ve zamanlar estetiğisin. Birikimin, ihtirasın, çekiciliğın, ihtişamın, iktidarın ve arayışın, tanımlanmış sınırları yok ediyor... Burada, ortak kaosa, ayrıcalıklı kalıplar üzerinden bağışlanmış yoğun şiirsel manalar yükleyen modern ruhlar var, dil oyunu tanımlayıcıları.

İşte ne yazık, şiir, karşılıklı sevindirici davranışlar üzerinden büyütölen fotoğrafın yanında cüce kalıyor. O fotoğraflar bize yalnızca işin ucundan tutan sözcüksüz bir hikâye anlatır ve değişen çılgın bir ülkeye yakışır şekilde aklımızı başımızdan alır.

Bu duruma, egoya tırmanan manipölasyon için hazırlık, diyelim. Sen ki öznede özneyi arayan agoranın rütbeli hatibisin. Ve kendini kendine yakın buluyorsun. Kendini bir avcı gibi seyretmişliğin de vardır herkesin uğultusunda,

münzevi krizlerle öfkeye ulaşmadan önce. Evet, burada taklit edilen ötekisin.

Bu arada çocuklar sağdan sayıyor, harflerden hiçliğe... Seksek için kaymak taş. Beni saymayın diyorum rakamla değil yazıyladır varlığım.

Ah, yine dayanamadım, sayılı kışkırtmaların sevimli meşalesiyle yine bu kış yılında, en kıskandığım gün olan cumartesi yine erkenden kendime bir mektup yazdım. Mektup, katmerli bir ödüdür ey ağırbaşlı kalabalık... Ve siz yine yanı başımdaydınız, anafolar salan şarkılarınızla...

Bak! Su. Keski ve tılsımın marifetinde ışıltıyor kırmızı gözlü yalvaç. İnancın lal dilinde oynuyor kurumuş ağaç, gölge oluyor üstüne. Gülümsüyor bin yüzlü yosun, bir şiire sarap sunarken, elleri ince bir tebessüm.

Bak! Abluka. Usangın yürüyüşler siliniyor yol öykülerinden. Görmenin puslu yakasında, el işi ussal etkileşimler dokunuyor sevinçler toplamına ve bir hırçın melankoli okunuyor yitik devşirmelere: Fırtına anlağı bir mavi yıkıntı, bir devingen bilgelik.

Bak! Arayış. İncir dölleniyo pencerede.

Sonra ilaveler çardaklar ve kıyıntı ve kavis.
Bir coğrafyanın bilinçli hüznü... Çirkin pus.

Neyse. Şu an daha önemli bir konu var, paylaşabileceğim... İşte özeti: Yakın, bir sevimli günde, yazılarımı ve önemli şiirlerimi asude yoldaşım A4 kâğıtları üzerinden imzalayacağım, yaşarken aktörüne değer veren öldükten sonra ise ilgisini iki katı ağırlığı kadar katlayabilen geleneğe saygılı bir etkinlik programında yer alan fotoğraf çekimi için ki selfie ücretsizdir, "sıkı okuyucu" pozu verebilecek her yaştan temiz kalpli ara elemanlar (6 kadın, 2 çocuk, 2 erkek) arıyorum.

Ayrıca imzama, şiirli kâğıtların uygun bir yerine yazacağım, okuyucuma seslenen 2-3 cümlelik anı öyküleriyle keyif katacağım ve 3 adet elbette farklı renkte kalem kullanacağım. Ne harika değil mi?

Neyse ya! Al sana bir Gib. Şiirsel lego, toplumsal bir kurumdur. Birazdan şık bir manifesto yazacağım. Sıkıldım yahu! Ne kadar pejmürde bir hayat! Kar da yağdı... Kar üzerinde çıplak ayaklarıyla çocuklar...

Sennur Sezer
(12 Haziran 1943 - 7 Ekim 2015)

Şair Sennur Sezer'i sonsuzluğa uğurladık. Sözcükler ve ışıklar içinde uyusun... - *Akatalpa*

Sinan KARADENİZ

BOŞ AĞUSTOS

Biliyorum ordasın
Işıltılı derelerin aktığı şehirde
Ağustos, sonbahar rüzgârı almış eğnine
Salınan serin yapraklardasın

Cırlayan bir boşluk gibi gece
Yokluğunun fotoğrafı, mandallı bir elbise
Parmak uçlarım değişiyor yakalarına boşluğun
Beyaz kumaşına sarkıyor, ileri geri her saniye

Kumu boşalıyor saatin
Biriken bir sevgi oluyor diplerde
Çehremde ıssızlık, uzuvlar ölü
Yokluğunun meddahı gibi tek kişi, sahnede

Köpekler bu ağustosa havlıyor
Yabancı bir kokusu var belli ki
Oysa gözlerinde toplanırdı gece
Gün yüzünde verdiği umut kokardı
Alkol müydü neydi
Tüm iştahları kesen senden özge

Mühürlenmiş iki kapı gibiyiz böyle
Okunması yasak bir kitap
Sıra altlarında, kuytu yerlerde gözlerimiz hür

Kapakları gazete kaplı sevgimizin
Çantamızın en altında gizli
Şimdi yitik, ağustos dağınıklığı içinde

Korkuyorum bu boşluktan
Sarktığım ipin kopmasından
Yasaklı bir kitabı âşık gibi okuyor olmaktan
Her sayfada aynı konu, aynı tema, aynı tekrar
Başka öykülere dalıp kaybolmaktan

Ağustosa atılan bir taş gibiyim
Ne olur beni yakala!

24.08.15

Nihan IŞIKER

GÜNEŞ'İN HÜZNÜ

Denizin gözyaşlarını kurutamaz ki hiçbir yaz
Ağıtlarını duymaz her şeyden bihaber balıklar.

KUŞLAR TAHTI: GEÇMİŞİN KÜLLERİ

Gökhan ARSLAN

Türkçe şiirin isim olarak belki de en güzel kitaplarından biri Refik Durbaş'a aittir: *Geçti mi Geçen Günler*. Düz bir açıyla bakıldığında buram buram nostaljiyi hatırlatan bu başlık, farklı açılardan bakıldığında karşımıza bambaşka kapılar açar. Geçmiş dediğimiz şey, bazen sessizce kıyılarına yanaşan bir kayık gibidir. Ne zaman, nasıl geldiğini anlamayız bile. Bazen de ağaçları evimizin çatısına deviren bir fırtınaya benzer geçmiş. Gürültüsü ve şiddeti geleceği bile etkisi altına alır. Bütün dünyevî anlamların karşısında, çocuklarımıza miras olarak bıraktığımız, kendi geçmişimizden başkası değildir aslında. Bizim geçmişimizi evlatlarımız da yaşasın, bizim acılarımızı kendi geleceklerine taşısınlar diye bekleriz. Geçmişin tozlu yüküyle daha da ağırlaşırız onların omuzlarını. Peki ya geçmişimizi emanet edebileceğimiz, aktarabileceğimiz bir evladımız yoksa? Atalarımızdan bize kadar nesiller boyu aktarılan geçmiş, bize geldiğinde olduğu yerde kalıyorsa? Durbaş'a ait olan başlık, işte burada ters bir yöne kayıyor. Geçmişin bittiği, bir sınıra gelip dayandığı bir ana şahit oluyoruz. Geçmişimiz, bizimle birlikte yok olup gidiyor. Uzayda sonsuza kadar dolanan sesler misali, toprağın altında sonsuza kadar uykuya yatıyor.

Geçmişinden beslenmeyen şair var mıdır? Fütüristleri ya da ütopyacıları bir kenara bırakalım. Sadece kendi geçmişinden değil; atalarının, ülkesinin, hatta dünyanın geçmişinden beslenmeyen şair yok gibi yeryüzünde. İnşanın biriktirilenler üzerine yapıldığı hesaba katılırsa, buna da şaşmamak gerekiyor. Ama bazı şairler de var ki, varlıklarını geçmişlerine borçlu sanki. Hâlâ geçmişte yaşıyormuşçasına, hülyalı bir hayalet gibi dolanıyorlar şiir evreninde. Bugünün dünyası mı onlara yabancı, yoksa geçmişin soylu günlerinde mi bıraktılar benliklerini bilmiyorum. Tek bildiğim, kendi geçmişlerinde ağır adımlarla dolanan şairler, şiirlerinde geçmişlerini yeniden yazmaya çalışıyorlar sanki.

Şükran Belen, bu şairlerden biri. 1984'ten beri şiir yayımlayan ama ilk kitabını 2010 yılında çıkaran Belen, geçmişten gelen bir ruh gibi doluyor şiirin sayfalarında. İlk iki kitabı *Kayıp Nefes* (Yasakmeyve, 2010) ve *İpeğin Ağrısı* (Yasakmeyve, 2011), deminden beri sözünü ettiğim geçmişe odaklı yapıtlar olsa da; son kitabı *Kuşlar Tahtı* (Yasakmeyve, 2012), kendi geçmişine çok farklı bir açıdan yaklaşıyor. Kendi geçmişine dünyanın geçmişini, yani kadim öyküleri ve efsaneleri birleştirerek, insanlığın geçmişine ulaşmaya çalışıyor. Tek şiirden oluşan *Kuşlar Tahtı*, nehir-şiir dediğimiz türün bana göre en ayrıksı örneklerinden biri. Evet, nostalji de var kitapta. Ama bildiğimiz türden bir nostalji değil bu. Daha çok, yakın geçmiş, çok uzak bir geçmişle birleştirme çabası. Kitabın hemen girişinde, "*dünyanın gergefinde / iğne oyası...*" (s. 5) dizeleriyle bizi karşılayan Belen, geçmişini ortak bir paydada buluşturma çabasını da ifşa etmiş oluyor böylelikle; dünyanın geçmişini, kendi çocukluk günleriyle eşitliyor. Hemen ardından gelen ve Mayakovski'den yapılan "*nereye gidebilirim tutuşunca cehennemim içimin*" dizesi de bu noktada önemli. Önemli, çünkü bu sorunun Belen'e göre tek cevabı geçmiş. Geçmiş, bu anlamda Belen için bir sığınma, ben'e dönme mekânı.

Şairin peşinden koştuğu geçmiş, az önce de belirttiğim gibi iki parçaya ayrılabiliriz. İlk parça Belen'in kendi geçmişine dair anımsadığı fragmanlardan oluşuyor. İkinci parça ise, çok eskilerden beri anlatılan kadim öykülerin var olduğu tabletlerden. İlk parçaya baktığımızda karşımıza genel olarak

aile çıkıyor. Biraz önce kitabın hemen başından yaptığım alıntı, dünyanın şekillendirilmesinde annenin rolünü getiriyor önümüze. İğne oyası ören anneyle, dünyanın gergefini yan yana getiriyoruz. Dünyanın kendisinin değilse bile, şairin dünyasının nasıl şekillendiğini görüyoruz böylelikle. Aynı anne, "*ah annem! ev kadını olmadan önce neydin?*" (s. 16) dizesinde yeniden çıkıyor karşımıza. Buradan, annenin evi biçimlendirmeden önce, dünyayı biçimlendirme ihtimaline dönüyoruz yeniden. Kitapta sık sık karşımıza çıkan musluk, topluiğne, sandık, mendil, idare lambası, akide şekeri ve begonvil gibi sözcükler de dolaylı yoldan anneyi çağrıştırmakla kalmıyor; aynı zamanda çocukluk günlerini de yâd etmemizi sağlıyor.

Aileye dayalı nostaljiyi oluşturan ilk parçada, çocukluk günlerinin epey ağırlığı var. "*kim-dik başlı varak karyolanın altında*" (s. 21) dizesinde, evin içinde oynanan saklambaca gidiyoruz mesela. Aynı durum, "*ütülü mendille burnumu silemem ki...*" (s. 24), "*mendilim, atların toynaklarından kirliydi*" (s. 28), "*deliliği öven basma etekli günlerimizi*" (s. 32), "*şimdi tren gelse / saçlarımızı iki yana tokalar*" (s. 34), "*ah o, eskiyi satın alan pirinç semaver*" (s. 40) ve "*ah nerde kaldınız cırcır böcekleri*" (s. 57) gibi dizelerde de karşımıza çıkıyor. Belen'in şiire konuk ettiği birçok sözcük, açıktan çağrışımlarıyla okuyanı da kendi çocukluğuna sürüklüyor. Ama Belen'in kitapta bıraktığı çocukluk izlerine baktığımızda, daha çok bir kırgınlık, burukluk olduğunu görüyoruz. Belki de bu nedenle, Belen çocukluk günlerini anarken, çoğu dizenin başına 'ah' sözcüğünü koyma gereği duyuyor. Acıyla, özlemle anıyor geçmişini, geri gelmeyeceğini bilerek.

Anne kavramı, nasıl ki şiirde kapladığı ağırlıkla bir yara açıyorsa kitabın gövdesinde, baba kavramı da aynı yaranın devamı oluyor. "*yalnız parkları babam'ın / oğlu olsaydım...*" (s. 16), "*babamın yaşlı fotoğrafı!*" (s. 29), "*öylece oturduk babamla*" (s. 38), "*tepsilerin yalnızlığında, / elini uzattı kipling ve babam*" (s. 43) ve "*Babaa!!! / kollarım askıda, / bir dal sardunya*" (s. 66) dizeleri babayla kurulan ilişkiyi getiriyor önümüze. Ama baba kavramı daha çok siyasi geçmişle özdeşleştiriliyor kitap boyunca. Böylelikle sadece öznelerin geçmişini değil, bir ülkenin siyasi geçmişi de bir şekilde kitaba sızmış oluyor. Siyasi geçmişin devreye girdiği nokta da şairin gençlik yıllarını denk geliyor. "*gençken, isyana davet*" (s. 12) dizesiyle ilk ipucunu veren kitap, daha sonra karşımıza konuyla ilgili birçok veri getiriyor. "*tanrı hüznünlüydü / babam, / solcu*" (s. 42) dizesiyle babasının kimliğini önümüze koyan Belen, "*bavulda resimlerimiz / yaktık kitapları banyolarda*" (s. 43) dizesiyle darbe dönemlerinde sık sık karşımıza çıkan bir gerçeğe götürüyor bizi; yakılan, yok edilmek zorunda kalınan kitaplara. Aynı durum, "*kitaplarım yakılırken / babamun gözleri... / erzurum yaş idi...*" (s. 47) dizelerinde yeniden karşımıza çıkıyor. Şairin doğum yeri olan ve çocukluğunun geçtiğini anladığımız Erzurum şehrine, kitabın bir yerinde daha rastlıyoruz: "*erzurum, / kalbimi ilk kıran çocuk!*" (s. 40). Böylelikle, Erzurum'un, şair için bir hayal kırıklığı şehri olduğunu da anlıyoruz.

Belen, çocukluktan gençliğe geçiş dönemini bize ayrıntılarıyla anlatırken, bu yolculuğa çeşitli göndermeler de eşlik ediyor. Özellikle de kitaplar ve türküler. Mayakovski'den Ruyard Kipling'e, Neyzen Tevfik'ten Aziz Nesin'e, Edmondo de Amicis'ten Maksim Gorki'ye, Mevlânâ'dan Fakir Baykurt'a ve Arthur Rimbaud'ya kadar birçok isim bu süreç boyunca yalnız bırakmıyor *Kuşlar Tahtı*'nı. Hatta kitabın bir yerinde şairin önceki iki kitabına bile rastlıyoruz. Aynı şekilde "Ah bir ataş ver, cigaramı yakayım", "Pencereden kar geliyor" gibi türküler de kitapta kendine yer buluyor.

Kuşlar Tahtı'na hâkim olan geçmiş duygusunun ikinci parçasına gelince. Nasıl ki aile geçmişi parçanın bir yarısını oluşturuyorsa, kadim öykülerle kurulan ilişki de diğer parçayı

TAŞLARIN GÜZÜ

İşte orta yerde hançeri bir dere
Yorumladığımız tarçın taşların acımsı gölgesinde
Yosunlardan gelen ak yorgunluk
O ıslaklığın daha da oylumlu kenarında
Bir kırgınlıkla dokunmayı tasarla

Oyaladığımız tarçın taşların ertesinde

Çocuk buğuyu duymaz, buğu çocuğu duyar
Doğrulur dallar konuşur bir de
Böcek tozuyla bayırlar iç içe yansır
Resimli romanların boy gösterdiği düş dökümlerinde
O yolun başında tarçın taşların güzü

Nemleriyle tarçın taşların bir ötesinde

Buğular nerde şimdi ah, kırlar nerde?
Hoşgörü adında bir eğilim belirirdi nerde
Keyfinden delirmiş bir çiy rüzgârı
Yanı başımızda son adımla at başı dursa

Tarçın taşların güzü kim bilir bir gün unutulsa

Buğular nerde şimdi, hatıralar nerde?

Nur Neşe ŞAHİN

MÜBAH

Güzelliğin; zihnimde jilet,
fikrimde faça izi.
Ve olsa olsa kendi kanına susamış bir katildir;
tutkumun tarifi.

Sanki parçalanır etim,
Bilirsin; taktığım alyans, bomba pimi.

Gücenme sevgilim, aşkın tadı keskin
ve dram mübah aşta.

Çünkü; elleriyle yaptığı puta,
sonsuz inançlı bir putperesttir aşk.
taptığı putu da yer, aç kaldığında.

teşkil ediyor. Bu açıdan bakıldığında Belen, insanlığın ortak tarihiyle kendi kişisel tarihini bir yerde birleştiriyor, aralarındaki çizgiyi belirsizleştiriyor. Hangi tarihin kime ait olduğunun bir önemi kalmıyor artık. Kitapta sıkça karşımıza çıkan ‘taş’ sözcüğü, efsanelerle ve mitolojiyle kurulan ilişkinin kilit noktasını oluşturuyor. “*korkaksın dedim aynaya / elim kalbim üstünde / kuşları öldüren taş! // bu, öğrenilmiş ilk cinayetti!*” dizeleriyle bizi taşın doğasına buyur eden şair; hem Habil ile Kabil’in öyküsünü hem de Pepuğ kuşunun efsanesini hatırlatıyor. Ama bu dizeler sadece efsanelere ait kısmıyla ilgilendirmiyor bizi. Burada asıl olan, güncel ve yakın tarih hesaba katılırsa, kardeşin kardeşe kıydığı bir toplumsal süreçten bahsedilmesi. *Kuşlar Tahtı* bunu yaparken, eski çağlara ait metaforları, bugüne başarıyla taşıyor. Geçmişin dünyasıyla bugünün dünyasını aynı kavşakta buluşturabiliyor. Aynı durum sıklıkla karşımıza çıkan Âdem ve Havva’da da gösteriyor kendini. “*âdem, ten bahçemde diken idi*” (s. 13) ve “*havva! âdem’i bugün de sev...*” (s. 17) dizeleri, her ne kadar bizi tarihle baş başa bırakıyor gibi görünse de, bu dizelerin bugünkü aşk kavramına dair söylendiğini hissediyoruz.

Belen’in kadim geçmişle kurduğu ilişki, daha çok dinsel göndermelerle dolu. Bunların başında da Hızır, İlyas ve İbrahim geliyor. “*cümlemiz, hızır ve ilyas*” (s. 35), “*hızır ve ilyas’ı kimdi yolundan toplayan*” (s. 43), “*ilyas! / bizi niye beklemiyorsun?*” (s. 69) gibi dizelerle kendimizi sık sık bu efsanenin ortasında buluyoruz. Ölümsüzlüğü bulduklarına, karada ve denizde insanlara yardım ettiklerine inanılan bu efsanevi kişilerle, Belen belki de bize, ölümsüz olanın geçmiş olduğunu anlatmaya çalışıyor. Bu noktada Hızır ve İlyas, geçmişi bugüne getiren birer taşıyıcı işlevi görüyorlar. Aynı şekilde İbrahim de kitabın birçok yerinde dolaylı ya da dolaysız karşımıza çıkıyor: “*kırk zeytin tanesi düş idi / kelebekler başımı taşıyor idi... / sancısı ibrahim’e...*” (s. 26), “*baktı ibrahim / ummanda kuş sürüler*” (s. 28), “*ismail hançere bakarken / ben nerdeydim ehabil?*” (s. 47).

Kuşlar Tahtı’nın tarihsel karakterlerle kurduğu bağlantılar sadece bunlarla sınırlı değil. Kitap boyunca sanki bir ansiklopedide dolaşır gibi sayısız figürle karşılaşırız. Kuyunun dibindeki Yusuf ve onun aşkı Züleyha, Kızıldeniz’i ikiye bölen Musa, daha çok kılıcı zülfikârla beraber anılan Hz. Ali, sabrıyla bilinen Eyup, balığın karnındaki Yunus ve İbrahim’in düşmanı Nemrut... Bütün bu tarihsel kişiler, geçmişle bugün arasına kurulan köprünün bacaklarını oluşturuyorlar. Adı anılan her karakter, bir şekilde şairin kendi öznel tarihiyle ve bugünle ilişkilendiriliyor. Şükran Belen bunu yaparken, zaman zaman başka yerlerden de destek alıyor. Kutsal kitaplardan bazı cümleler (Şuara suresinin meşhur ayeti) sızıyor mesela kitabın sayfalarına. Bazen de ummadığımız bir anda, fil ordusunu helâk eden ehabil kuşlarıyla karşılaşırız.

Kitap boyunca, özellikle seçildiğini düşündüğüm bazı sözcükler de, kadim geçmişle bağlantı kurmamıza vesile oluyor. Sıklıkla karşımıza çıkan taş, yılan, kandil, ahir, kül, and, kelâm, ehil, üryan, dem, ayet, nil, mühür, divan, harut ve marut, lahit, çöl, ney ve kûn gibi kavramlar, bu bağlantının sağlam birer parçaları. Kitap boyunca Mevlânâ ve Neyzen Tevfik gibi isimlerden yapılan alıntılar da.

Kuşlar Tahtı, sıradan bir nostalji kitabı değil. Geçmiş tarihsellikle birleştiren, toplumsal/dinsel tarihten yola çıkıp öznel tarihe ulaşan, tarihi çeşitli taşıyıcılar vasıtasıyla bugüne getiren bir kitap. Efsanelerin içinden geçişçesine içten ve tarihin duraklarında yaralandığının bilincinde. Belen, dünyanın geçmişiyle kendi geçmişini eşitlemeye çalışırken, bunu bir anlamda bütün bireyler için yapıyor aslında. Dünyanın yaşı, insanın kendi yaşı kadardır demek istiyor bir anlamda, biz varsak dünya da vardır. →

Tüm bunların ışığında diyebilirim ki, *Kuşlar Tahtı* hem kendini hem de şairini geçmişin içinde konumlandıran, tarihle bir aidiyet ilişkisi kuran ama bunu yaparken de bugüne dair çıkarsamalarda bulunan bir yapıt. Bu aidiyet bağını kurmak kolay değil elbette. Belki de bunun için sormadan edemiyor Belen: “*dönüp duran ehabil / söyledi, ben hâlâ arıyorum... / köksüz olmak neydi?*” (s. 36)

KÜÇÜK NOTLAR-6

Hüseyin KORKMAZ

★ Şiir, gerçeği kucaklayan gerçeklerdedir...

Şiir, gerçeği kuşatan gerçeklerdedir! Gerçekliğin bin bir tuhaf versiyonuyla yazılır şiir!

Çağımız ve günümüz şiirin gösterdiği nitelik, geniş görüde bakışlarını hemen göze çarpan dile çeviriyor.

İnsan uzun süren uykusundan, şiirin sesini duyarak, kendi kendini aldatmaktan uyandı; düşüncelerin yapısı sarsılıp, çürümüş günübürlük yaşam içinde hayat çökünce, şiiri tahta oturtmak sahiplerine düşer. Sonunda da kendi koşuşturması ve kovuşturması içine bırakmasıyla, şair şiire olabirliğini yine vermiş oluyor.

Gökyüzünde o eski şairlerin çılgılığı olabirliğin sesidir!

Bu mümkün müdür? Mümkündür.

Evet. Doğrudur, gerçek zorbalık gün ışığında; henüz daha dil sözcüklerle silahlanmamışsa şair onur ve zafer kazanamaz. Demek ki, gerçek denen şeyler hep boş umut! Boş umut, umudun içindeki şiirsel yalnızlık, büyük ölçüde şairin kalbindeki uçurum, o sonsuz boşluk.

Her şeyin sonu; kalan boşluk! Boşluğun tarifini yapamam. Bir nesneye dönüşse de sesim, gözle tutulur, elle görünür olmak bilgeliğin işi yine de. Sadece bir keşiş olarak hüküm sürer duygu. Ruh çölünde ayak izidir bıraktığımız şiir.

★ Şair, şiire ipek sözcüklü hüznü giydirir...

Şair, şiire ipek sözcüklü hüznü giydirir... Hint kumaşdır gibidir bu hüznün aslında. Kolay bulunmaz.

-- Ederi mi?

-- Paha biçilmez bir yara!

★ Şiir, kendini sezdirdiklerinde gösterir...

Şiir, varlığını sezdirdiklerinden alır. Orada kendisini gösterir; ya zamanın dramı kendisini şiirsiz kurtarabilir mi? Dünyaya yabancılaşma, yaşam pınarına karışma tutkusu birbirine aykırı iki nitelik, şu var ki, ben konuyu şiire bağlamak zorundayım. Bu iki nitelikte gevşeme: her türlü şiiri bize getirebilir.

Şiirin düzen bağlarının çözülmesiyle -- başıboş sözünüz olur: yine, şiir!

Dizginlenemeyen duygular ancak egonuzu besler, şiiri değil!

Demek ki, nesnel insan yakıncı; öznel insansa şiirin kurallarına saygıda kusur etmez.

(Kendi kendimle sohbet ettiğim an bu an)

-- Hiçte bile, bu insanın yanılığısındır!

-- Yanılığysa, şiirin varlığını savunmak zorunda olduğunda şairler azarlanmamalı...

-- Fazla konuşma, sen otur şiirini yaz!

-- Peki usta...

★ Şiir düzen tutmaz...

Çözülen şiir tekrar düzene gelmez...

Yaşama koşacağı yerde çürümeye gider bu yüzden bazı şairler...

Bazen de şairler seslerini çürüterek gün yüzünde gezerler; ama hüznü öyle kolay tav'a gelmez ki. Buna bakılırsa biz şairlerin hüznüleri de oldukça kurnaz yani; mutluluk gibi öyle hemencecik deşifre edilemezler...

Şiir, deşifresi zor ne varsa onun kendisidir. Şifresi: S E Z G İ...

★ Çileye çağırır şiir bizi...

Uygarlaşmış insan, insansızlaştıkça ölümler karşısında bozuk huydan daha kötü ve daha aşağı bir tepki gösterir; bunda, insanın şiire uzaklığının etkisi vardır. Ve şiirin kaynağı insan olduğundan, bozuk düzen karşısında, bu düzen şairi çileden çıkarır.

Çileye çağırır şiir, böylece şairini...

Senin tuzun kuru galiba ey şair? Yaşam, yıkıcılığında çirkindir. Her türlü mutluluğu tüketirken şaire malzeme sağlar; şair, çünkü çileden yaratılmıştır der şiirin kaynağı.

Çile çamuru- çile çamurundan yaratılan insana ruh üfleyen hayat, elbette pek de haksız sayılmayacak coşku ile övdükleri usun aydınlatılması için gelen yaşamı armağan olarak söz ve dille anlama dönüştürür.

Biz, doğayı, kendi öz alanında gerçeğin gölgesini arayan, diğer başka gerçekliğini görmek için bildiğimiz gerçeği yadsıyoruz.

Baştan sona benzetmeye dayanan bir sesin anlamı da şiiri gösterir.

Şair, bütün seslerden derlediği bir hazzı şiirine katar, şiir çilesinin bir başka adı da: zevk'tir.

Haz+ah= Çile denklemi bizi ölüm ile yaşam arasında dengede tutar.

★ Şiir mantık cinayetidir...

Şiirsel yaratış dile saldırıp, sözcükleri tahrip eder. Şiir, cinayetini işler. Okuyucunun mantığı bu cinayet sonrası büyük ölçüde dağılır. Bir tutku cinayetine benzer betimlediğimiz, taklidine doyamadığımız hayatımız. Oradadır şiirin akan anı. Şiirin damarlarında dolanan hayat, yaşadığımız ömre kan akıtır. Ömürsüz bir şiir sürdüren beden, söz yığından başka bir şey değildir. Sadece söz ve dilden meydana gelen beden, kendi mezarını kendi kazar. – mezarının taşına şöyle yazılır: bu cinayet mantıksızca işlendi— yaşandı, o kadar; burada durur onun bütün inancı. (Albert Camus/ Başkaldıran İnsan)

Kansız bir cinayet işlediğimizden şiire mahkûm ediliz. Ruhunu, kişiliğini, özverisini – şiir ağır bir mantık cinayetiye-- suça ortak ederiz. Albert Camus'un Başkaldıran İnsan kitabında değindiği gibi kasit ve kusursuz cinayet çağında yaşıyoruz. Mükemmel olmayan ve geride suç mahalline gelindiğinde katil olduğumuzu kanıtlamaya yarayan izler bırakıyoruz.

En masum ve yadsınamaz türden olunca mantık cinayeti; şiir kendi özüne, her şeye sığır, bu cinayetlerle hatta katili – katil olmak tek gayesi olan şairleri —yargıç bile yapmaya yarayabilen bir tragedyadır şiir!

Şiir, olay mahallindeki keskin bıçak, kör testere bırakır; eldivensizdir, parmak izi bırakır ve kusurludur her cinayeti. Mantığın cinayetleri her yeni fikirle işlenir.

Ender rastlandığından, cinayet olağanüstü bir şey olarak kalır, aykırılık durumunu sürdürür. Ama kişilik yokluğunda, bir öğretiye bağlanıldığı, cinayetin mantığa vurulduğu andan sonra, mantığın kendisi gibi çoğalır cinayet, mantıksal karşılaştırmanın bütün kılıklarına girer. (Albert Camus/ Başkaldıran İnsan)

Şiir diyoruz, mantık cinayeti bu nedenlerle sürekli işleniyor...

Fırat'ın Eteğinde Mavi (-) ile Yeşil (+) diyalogları:

- Mavi, rüyanın derinlerinde kayboldu. Mavi'nin Yeşil'i çok hassas, çok kırılğan; tıpkı Mavi gibi.

+ Mavi, Yeşil'in kelebeği. Bir kanat çırpımı; an gelir Mavi'nin içinde koyulaşır yokluğu ve çaresiz bakar gözleri!

- Mavi, Yeşil'ini çok sever, narin bir kırlangıç gibidir ona bakması tabii ki.

+ Dokunmak, merhamet rengine boyanmış sesine; tıpkı bir ressamın aşkına benziyor, bak!

- Mavi, çıplak tenine giyer beyazdan az gri bir ışık ve uzanır. Yeşil, çimenler üzerine serer serinliğini; gün kararır örter üzerine rengini Mavi.

+ Günaydın, gün ışığında parlayan eşsiz ruh; yanağındaki gözyaşını toprağa bırakabilirsin, ben geldim!

- Günaydın, yeni açmış mavi bir çiçek sanki yaprakları tozlanmış, kirletilmiş ve bırakılmış karanlık arka sokaklara. Mavi, kalbe sunulmuş bir armağan gibi oysa.

+ Mavi bir mucizenin içinde midir? Yoksa rüya midir tüm bu olanlar, uyanıp bitecek midir Mavi bilmez ki. Yeşil'ini düşünür her vakit. huzuru görür. Yeşil'in koynunda uyumak ister ve sonra öpmek Yeşil'ini ve yağmur sonrası kokan gövdesine sarılmak belki de!

- Susarsın tüm maviler siyahlaşır!

+ Yeşil bir nefes Mavi; kimmiş ki bu Mavi dediler?

devam edecek...

★Dokunuşlar 2:

1. Bu harcı kardım yalnızlıkla umudu

sıvamak çok zor!

2. Sesimden biçtiğim kederdi, hayat; terzisi bir aşk olsa gerek?

3. Mardin'e komşu gülüşlerim yüzüme kıvrılmış yatıyor-

4. Hüznün başkentine mülteciyim de; yakın mıdır mutluluğa sınır dışı edilmem, bilemem!

5. Beyaz gülün kanı kırmızı mıdır diye sordum her gördüğüm bahçeye!

6. Aşk ve sen, kalpleri konuşurken sürçmüş iki kırlangıç!

7. Sessizliği üzerinden çıkarma çünkü tüm kızlar sesinden soyunmaya başlar!

★ Yedi Sözcük Yedi Mana:

hüseyin: kerbelâ'nın torunu, kufe'de susuzluktan ölen mazlum vicdanı.-- sevin onu!

gül: yâryüzünde yetişen hüzne dayanıksız tebessüm -- anca onu özlem kurutabilir!

çakmak: aşkın kıvılcıma heveslenmiş bakışı. -- çakılır bir göz bir naz elbet!

gamze: iki heceli alfabe kuyusu. -- çok derindir bakmasını bilene!

alfabe: kalp defterinde saklı cennet. -- girdim ki içine adım eksik kanama! →

DEĞİLİM

ben ne bir şairim ne bir kaşif ne de gezgin
bilgeliliğiniz kuşaklarınız sahip olduklarımız sizin olsun
paranız ve pulları ve basamaklarınız ve sayıklamalarınız
ben sizin gibi kendim gibi başkası gibi değilim
çekişmeleriniz dolanlarınız bahaneleriniz
geçmediğiniz toprak yolda görmediğiniz çakıl
hedeflerin uçsuzluğu ve önceliğin çekiciliği
ve çelik hatların ağırlığı ve ormanlarınızdaki yapraksızlık
yaşamın en gösterişli belirtisi de sizin olsun
ben ne bir tercihim ne bir ordu ne de küs
ruju silince ortaya çıkar ya dudaktaki asır
olur ya hatrı sayılır aslanımsı kükrememin
öylesi bir ay kıvrımı bir kar tanesi düşümü
sere serpe bir gülüşüm belki de
ballandığıyla şanslı
seçilmişliğiyle meraktan bir sarı sabır
belki de kimsesiz veresiye bir su ışını
ne fark eder
çıkısam içlerinizden
doldursam gönüllerinizi tıka basa oluksuzlukla
olduklarınızı gizlesem arkama hemen
ve karşınızdaki bir tren gibi geçip geçip
tükürsem sıçratmadan yokluğu şu dipsiz bedenime
yağmur sandıklarınız ve içindeki hazineler
ve varsayımlarınız ve göz kaçırımlarınız
ve aritmetik hesaplamalarınız ve analizleriniz
hiçbiri anımsanır mı bir daha
ihtişamlı buluşlar içinde
karşıdan karşıya geçirdiğim ne varsa sizin olsun
yarı yollar işaretler ve solgun kırmızı
çünkü ben yanılıyla olmuş değilim
olacak değilim
oluru hiç değilim hayatın
aslında insan bile değilim
yazdıklarımı okuyunca anlayacaksınız ne olduğumu
yani ne olamadığımı
ne olamayacağımı aslında
üstüne basa basa söylüyorum mezarlarınızın
ne olamayacağımı
anlayacaksınız hiçbir şey anlayamayacağınızı
işte ben ölümün yaşama doğurganlığıyım o zaman
sadece hisselmiş bir anlatım olarak
tek bir kabarcığı doldurmuş bir sezginin içinde
önceden ve evvelden ve şu andan
düşünceye giydirilmiş
nasılsa irili ufaklı bir parıltı
hepsi bu

değilim

kalp: hayatın arka sokağında üzerini gazeteyle örtüp uyuyan kuş -- sevin onu!

defter: def çalabilen ter. -- ağzında ölümsüzlük melodisini saklı gördüm!

AŞK'IN HÂLLERİ VEYA “ŞİİR KELİMELERLE YAZILIR”

İbrahim OLUKLU

Aşağıda “aşk” sözcüğüne vurgu yaparak bazı dizeler yazacağım. Bunlar birbirinden bağımsız dizeler. Siz, “aşk” sözcüğünün yerine “şiir” sözcüğünü veya başka sözcükleri koyarak da okuyabilirsiniz bu dizeleri. Bakalım, bunlardan hangileri “daha çok” şiirsel oluyor?

Aşkın Sinan'daki Süleymaniye hâli
Aşkın Dersim'deki Munzur hâli
Aşkın Afyon Garı'ndaki Cemal hâli
Aşkın 1917'nin Moskova'sında Lenin hâli
Aşkın Hilmi Yavuz'daki hüznün hâli
Aşkın basma perdeli evlerdeki keder hâli
Aşkın AK Saray'daki Tayyip hâli
Aşkın 77'deki Taksim hâli
Aşkın seher vakti Bursa'da ipek bürünmüş hâli
Aşkın İmralı'daki Apo hâli
Aşkın Kanuni'deki Hürrem hâli
Aşkın Ankara'daki Mustafa Kemal hâli

Hadi burada Paul Valéry'nin aktarımıyla, Mallarmé'nin ressam Edgar Degas'a verdiği o yanıtı hatırlayalım: “Sevgili Degas, şiir kelimelerle yazılır; fikirlerle değil!”

Edebiyatımızda bir estetik tarz tarafından hep öne çıkarılmıştır bu söz. Ahmet Haşim'den beri bir başka tarz estetiğin sınanma sorusu/kaynağı da olmuştur. “Düşünce şiiri, belagat” diye nitelenen bir estetik tarzın şiiri, “ideolojinin kuyrukçuluğunu yapan, yüz sözcükle yazılan şiir” diye nitelendirilmiştir. O şiirin karşısına hep bu söz çıkarılmıştır. Hatta burada konu edilen yüz sözcükten bazıları yazılarda geçirilmiş, Türk şiirinin bu yolla çıkmaza sürüklendiği iddia edilmiştir. Bunun devamında 70'li yıllarda yazılan bir şiir yıllıklardan, antolojilerden, ders kitaplarından sürgün edilmiştir. “Şiir kelimelerle yazılır” denmiş, ama sözcükler ayrıştırılmıştır.

Bu anlamda, muhtemelen yukarıdaki dizeler de ayrıştırılacaktır. Örneğin bu dizelerden “Aşkın basma perdeli evlerdeki keder hâli”, “Aşkın seher vakti Bursa'da ipek bürünmüş hâli”, dizeleri çok şiirsel; “Aşkın Afyon Garı'ndaki Cemal hâli”, “Aşkın Hilmi Yavuz'daki hüznün hâli” dizeleri biraz daha şiirsel; “Aşkın Sinan'daki Süleymaniye hâli”, “Aşkın Kanuni'deki Hürrem hâli” daha az şiirsel; “Aşkın Dersim'deki Munzur hâli”, “Aşkın 1917'nin Moskova'sında Lenin hâli” “Aşkın Ankara'daki Mustafa Kemal hâli” daha az şiirsel, “Aşkın İmralı'daki Apo hâli”, “Aşkın AK Saray'daki Tayyip hâli” dizeleri şiirsiz bulunacaktır “şiir kelimelerle yazılır” diyenlerce. Bu dizelerden “Aşkın İmralı'daki Apo hâli”, “Aşkın AK Saray'daki Tayyip hâli” dizeleri tam bir “belagat” örneği sayılacaktır.

Edebiyatımızdaki bu estetik tarz, sözcükleri şiirsel yükü yoğun olan sözcükler, şiirsel yükü yoğun olmayan sözcükler diye de ayrıştırıyor; yoğun olmayanları “düşünce şiiri, belagat, düzyazısal güzellik, fikir, sathi” kavramları içinde değerlendiriyor; “şiirsel yükü yoğun olan sözcükler” dediği sözcüklere kendi adına el koyuyor, “şiir kelimelerle yazılır” derken de el koyduğu sözcükleri öne sürüyor. Şiir bunlarla yazılır, diyor.

Örneğin bu estetik tarza göre sözcüklerin bireyin iç kavgalarını/çatışmalarını, tedirginliklerini, acılarını, hüznlerini; arkadaşlarıyla ve çevresindeki diğer insanlarla kavgalarını/çatışmalarını; tarihteki kavgaları/çatışmaları şiirde

Nur ALAN

TEFE'ÜL AÇMAK & AÇILMAMAK KİTABA

*günü sözle vakte söv gölgenin düştüğü kıyasa münkir
canımıza okuyuşundan aç kitabı*

of
tefe'ül açarız of ki ne; imana dadaist tecelli
kelimenin rast-geleliğinde kadın cık lar
diz dize çöker rahle uçarı ateşe pervane
deterministik gelsin bize kaosun keleşeği
üf
közle iklim insücinde kora
desturu çek bre hey yırtın mahremin küf perdesi
suya açılan kandilde nuru nara yaktıran atlas
kör keşiflere kâşif nesnesi ara yış lar diyarı kayıp
bize inen kitabı göster allahım. biz kadın cık lar
hafızın divanı vermedi toranj va va leyli...
eteğimiz atlas kanadı çırpar tesadüf çiçeği
tevacuk demeli manaya haiz iken rast
usul erkân hem bozgun olur çıkarız ne biçim
af
allahım bizi affet herkesten sonra
ben buzum misal neye bozunurum aklını yum dinle
eritmeye sihir icaza şamil diyeceklerim gerek
elif-i sakini katmaz hesaba müzekker. İtiraz ediyoruz!
cezm saymak maharet şeddeyle katlanan değere inat
müennes susku hendese içlik toplar eğilir tohum böler
yıldırım çarpar sine kadın ses görüntüden sonra
ben huyum visal çok bozulurum. onlar da öyle. cık lar
hangi sîğâdan vursa dili kamçır sivri
cümle azayı inkilaba zorlar biz olmak kutsi
madem kalamıyoruz müstakim salla dünya ne gelirse
pıhtısız akar kabuk tutmaz sıhhi müdahaleyi red-
-etmek. canan istememek yanına kanına katışık âşıklar
nice şarap testisine şarap yolu gerek kırılmaya münasip
düşer bize kırbaç gelirken yanına al dedi niçe
dedi allah rahmetli. cık cık lar
uf
gözyaşamışı donuğu, kanyürümüşü doruğu çözünür de
esbabı sustur vesaiti bertaraf; hakikat perdesiz.
kadın ne güzel.sin. ben öyle. biz öyle. allahım bizi affet.
ne günahsın sen girdiğimiz. tevbe.

konu etmeye yetenekleri oluyor/var ve şiir, o zaman sözcüklerle yazılıyor da; sınıfsal/ideolojik mücadeleleri, sınıfsal/ideolojik çatışmaları, sınıfsal/ideolojik tedirginlikleri, sınıfsal/ideolojik acıları konu etmeye yetenekleri kayboluyor/olmuyor ve şiir o zaman sözcüklerle yazılmıyor. Birincileri konu eden şiir ideolojik olmuyor da ikincileri konu eden şiir ideolojik oluyor.

Oysa iki tarz da şiirselidir ve ideolojiktir. İki tarz da bir dünya görüşü meselesidir.

NİRVANA'YA DÖNÜŞ

XV.

Seni ölüm adına diri tutan her ne varsa
meğer rahat ağzıymış sükünet erbabının
bu içine oyulduğun ahşap
bu durmadan cilalanan tabut
anlat doğuya ölü verilen gelini
dilsiz ağıtlarda nasıl büyür savaş
kurşun nasıl delerek geçer tarihi
nasıl kızıla çalar kanla yıkanan toprak
hiçbir çocuk bakamaz hayallerin öldüğü yaşa!

Aramızda solan ne varsa uzaklıklar oluyor yanıtı.

İki adım önümüzde yitirdiğimiz insan
söylediği yalana inanan bir düş kardeşlik
kurşun dökülmüş bir tuzaktır nazar dediğiniz
üşüyen beden değil sulardır bendinizden geçen
her biriniz ayrı kıyıda
her biriniz bakışıyla anlatıyor can pazarımı
yeltendiğiniz o bahis sonrasında
bacağı kırılan leyli at
lanet olsun gücünü kendine saklayan rövanşa!

XX.

Dün gece bir kartala parçalattım ciğerimi
bir kartala düşlerimi lokma lokma
yüzünü doğuya döndü boşluğun yıldızları
biri bir türkünün ucunu tutuşturdu
bir çocuk sallandı durdu yaprağın serinliğinde.

Hangi taşı kaldırırsam bir akrep çıktı yolunda.

Hepinizi gördüm, çatallanan dilinizdeki tısla
yavtamı aldım da geldim
topladım eksilttiğiniz ne kadar dua varsa
ne denli yas
kuduran damarlarıma anlattım kanımı.

Hiçbir kan taşı kesmedi sana doğru kanamamı!

XXII.

Bu yaprak yeşilden sıcak, bu zümrüt yapraktan yeşil
uzattığım yakut kandan daha kırmızı
oysa ayaklarım bir elmas gibi çizer yeryüzünü
toprağı böler bütün oğullar
uzak laflar bilseydim elbet atlardım yenilginin atına
bilin artık, ben herkeste peşin bir yenilgiyim!

Hangi ufka seslensem, “vahim” der gibi baktı bana.

Kervanlar dağıttı takibi, sıradan çıktı savaş
renkli bir ses aradım durdum yıllar boyu
renkli bir taş
oysa tek bir dize yeter yangına
kanlı gömleğimi çıkarmadan geçtim şehrinizi
ben arandım durdum aranızda ölü ya da diri!

Hangi taşa baksam, “recim” der gibi baktı bana.

SONRASI

göğsündeki nemli buğu
alıp uçuruyor beni
bu şehrin kasvetli havasından
alp dağlarının karlı kışlaklarına

sarılıp belinden öpüyorum geceyi
zaman duruyor o birkaç saat
bitkin, nefes nefese, ritimli
sıcacık terliyor avuçların

atımı dört nala sürüyorum
tibet'in kavrulmuş, esmer sırtlarında
şaha kalkarken gözlerimiz kayıyor
ıslanan çimenlerde melankoli

omzundan başlıyor güneş okşamaya
sabahın kuş cıvıltılarıyla coşturduğu
esenlik bildirgesi içimizi dolduruyor
sonrası iyilik güzellik.

İstanbul, 22 Aralık 2014

Döndü AÇIKGÖZ

KIRIK MASAL

Kırık beyaz kaldı o masalın adı
Göge baksam bir bulut geçerdi
Uyudum uyandım bir zaman
Tuttum bir yolu yarılardım
Kırılma diyordum içimde kuruyan dal
Yine de aldanırım aldanmadıklarına

Avuçlarım neden soğuk diyorum
Herkes uyurken kanıyormuş yüreğim
Sevdiklerimi anımsıyorum bir bir
Boynuma geçirdikleri ipi
Ne çok ölmüşüm ortalık yerde

Sırlı aynada upuzun yatıyor yalan
Darmadağın o dilsiz kadın
Çocuk gülüşünü emziriyor
Yatağının üzerinde arzulu bir sonbahar
Havalanmaya hazır çığlığı

Gidip dağlara çarptı kendini
Ölümler okundu yolunu kesen
Benim masalımda

Saçlarımı dilsiz bir adam ıslattı
Kırmızı elbise üzerimde çıplaktı ayaklarım
Eksik olmazdı elinden siyah şemsiye
Bakınca yağmur dinmezdi gözlerinde
Gitgide duyulmaz oldu neşesi
Aniden bastıran bir fırtına
Bilmem kaç yıl önce

Sevil AVŞAR

Bir Alaturka Records iklimi, bir Alaturka Records sadası var artık Türk Müziği dünyasında. İlk albümleri “Girizgah”tan sonra beklenen albümleri “Meydan” müzikseverlerin beğenisine sunuldu.

Çok ciddi bir araştırma ve çalışma sonucu bir araya getirilmiş eserler sunuyorlar. Her sanatçı sesinin sazının olanaklarını sonuna kadar kullanmış. Unutulmaya yüz tutmuş gazel formunda çok sayıda örnek var. Bu, albümün değerine değer katıyor.

Uygur Türkleri'nin halk şarkılarına kadar uzanmış bir araştırmadan söz ediyoruz. Ciddi bir emek söz konusu. Anadolu'nun herhangi bir köyünde insanlar tarım aletleri ellerinde bu şarkıyı söyleyerek evlerine dönüyorlarmış gibi bir sahne canlandırın gözünüzün önünde “Tirek Bostan” adlı Uygur şarkısını dinlerken... Coğrafyalar farklı olabilir. Fakat duygular hep aynıdır. Mutlu insan yüzleri, ıstırap çeken insan yüzleri dünyanın her yerinde aynıdır. Bu aynılık sanatı da kendini gösterir ve dünyanın kuzeyinden gelen bir ses güneyinden doğusundan gelen bir ses batısından yankılanır.

Eserler titizlikle seçilmiş. Mesela bir İsmail Hakkı Bey, bir Refik Fersan gibi ustalardan seçilen eserler albümde emeği olanların bir meselesi olduğunu gösteriyor. Usta Refik Fersan'ın “Bir Pembe İncisin Sen” “İçim Yanıyor Kalbim Kanyor” (Zehra) besteleri Doğu Batı kavramlarını ortadan kaldıran örneklerdir. Ne kadar modern, ne kadar güncel...

İsmail Hakkı Bey'den de çok özel şarkılar sunulmuş. “Bahar Faslı” bambaşka güzellikler taşıyor kulaklarımıza. Muallim İsmail Hakkı Bey'i gündeme getirmeleri çok önemli.... Albümde başka besteleri de var... İsmail Hakkı Bey olmasaydı Klasik Türk Müziği tarihinde büyük bir boşluk olurdu. Batı Müziği'nin rengini de katmış bestelerine. Zamanını aşan besteler bunlar. Birçok eseriyle Klasik Türk Müziği'ni Batılı kulaklara fısıldıyor sanki. Onların da yadırgamayacağı, onlara da tanıdık gelecek nağmeler bunlar.

Son hızla dönen bir dünyanın ortasında hızdan sersem olanları Yeniçağın ritmiyle tanıştıracak; yeniyi ve eskiyi bir araya getirecek; nesillerin ortak paydası olacak şarkılar bunlar. Teknolojiye doğmuş, teknolojiyle barışık çocuklarımızı, gençlerimizi de sarıp sarmalayacak güçte eserlerden söz ediyoruz. Teknoloji dünyasında yorulanlara gereken ritmi yüzyıllar öncesinden hissetmiş bestecilerin şarkılarındaki ritim hayret verici ve hayranlık uyandırıcı.

Albümdeki cd'lerin her ikisinde de seçilen eserler gösteriyor ki Klasik Türk Müziği gam kasavet müziği değil... Tamamen hayatın içinden ürünler bunlar. Hayata inananların gönlünü okşayan pek çok eser var.

Bir de şu söylenebilir: Bildiğimizi zannettiğimiz şarkılar meğerse bildiğimiz gibi değilmiş. Yüzyıllar önce bestelenmiş ya da ilk kez dinlediğimiz şarkılar şaşırtıyor kulaklarımızı. Eserlerin icrası bugünün ritminin o yıllarda yakalandığını gösteriyor. Yeter ki arşivler samimiyetle açılsın; Türk Müziği'nin yüzyıllar önce bile ne kadar çağdaş nağmeleri olduğu anlaşılabilir.

26 Eylül 2015

İP

kırılabilir şeyler seviyorum
bu karanlık bendendir
yanılmak, yenilmek, yalpalamak benden
ve senden, iyileşmeye kapalı bütün kapılar
suyu ve yolu geri çevirebilme imkanı
ah benim kırılabilir oyuncuğım!
ah benim eşsiz putsuzluğum,
araya bir şarkı sıkıştır kalbim
bu beni çok üzüyor -çıkamasın
bu şarkı kemiklerimi ayırıyor
ritmi sırtımda kabuk
pul pul dökülen
bu şarkıdan ne istiyorum?
bizim de elbet ellerimiz güzeldir
hem güzel de kırılabilir
versek bir hoyratlığa
ah verebilsek seni kalbim
diyor musun hiç yıldım diye
yıldım yıldım dedikçe kayboluveriyor mu
orada kaybolmak başka
orası başka bir ora
senin oralarına benzemeyen
senden oluşmuş oralarca rüya
asılı kalan bir şeyler bırak
atlar mesela
okşanmış suçlar
gözlerimin kanadına bin
mesela asırlar
şarabım eksik sigaram yarım
varışımı asla bilemediğimiz
sanki az sonra sevişecekmişim gibi bir heyecan
asılı kalabilir ipin ucunda
kırılabilir şeyler diyorum
biblolar, bardaklar ve inat
ah kalbin
unutuş ve hatırlayışlar arasında kısacık bir an
kabıma yürüyordum su dökmeli annem
kapıya yürüyordum ayaklarım kirli
ellerimde envai koku
ve çok hisli aşırı demokrasiden
çok asi çok uslanmaz
aşırı öldürülen şeyler biriktiriyorum
bu şarkı
bir ölüyü diriltecek kadar
kafamın içinde gürültülü bir şiir
kendi içinde biçimli usta bir yontucu
daha çok sevmek için bir balyoz tut
bin balyoz vur
şimdi o yılgınlıkların tanrısıdır
yıkıntılara tutkun
ve bir ip her zaman kırılabilir
asıldığın zaman çok fazla.

30.09.2015

Kâzım ŞAHİN

HAYAT VE İNCİNEN ÇOCUK SESLERİ

ben bir hatayım az önce cennetten kovuldum
musallat olmuşken mutsuz bir melek çıplak tenime
yedi renk eliş yapıyorken gökyüzüne
az önce kovuldum itile kakıla
şerh düştüm yedi katlı göğe az önce kovuldum
tanrı cinler periler bastı
üflenen sur gülümseyen yolcu ben
cennet benimle kopup geldi
döküldü tüm meyveler dallarından
incinen bir çocuk sesiyle

kendimle hayat arasında gidip geldim
ben bir arızayım tüm ayarlarım bozuldu
allahın iyi fikirleriyle geldim
melekler göksümde sevişti
içimde sessiz bir kanama
boşlukta uğuldayan seslere çalırken kovuldum
tanrı cinler perilerden birini seçtim
çıplak tenimde seni taşıyan ben
cehennem benimle kopup geldi
hırsız dal budak ben
yalnız hayatı aldım geldim
incinen tüm çocuk sesleriyle

Öztekin DÜZGÜN

ENTELEKTÜEL PİÇ

Bir şehre ip attım aklımdan,
arkamdan sürükledim yol boyu.
Sürtününce gebelendi toprak bir fidana,
gecenin hararetini gördüm
otlar yorgun çıkacaktı sabaha.
Sürtününce mecbur kaldığım kelime gömüsü.

Otobüs numaralarını garipsemediğim
yerleri benimsemişim ama var bir
görmediğin yerleri özleme dürtüsü.
Eşyaya sürdüğüm türlü zihin parçacıkları,
değiştirmiyor bin yıllık dünü.
Bana hava olmalı, midem
anne memesinde pişen süt kadar küçük,
bana hava olmalı, çünkü
bütün kalkınışlar yüzünü ışığa dönenlerindi
fakat taşıdığım öyle ağır
boşluklar, yarıklar, soluk çeşitler
göndermiş herkes akrabalarına.

Evde bir köy kokusu,
bilemedim iyi mi kötü mü?

Ozan ÖZTEPE

MEMLEKETİMDEN İSYAN MANZARALARI

IV. D. KOĞACIOĞLU'NUN GÜNLÜĞÜNDEN

Bal satarım ustam ölmüş
resmi hamalım yaşamaya
kentlerinize geçinmekte ısrarcı değilim
öylesine karışmışım
aranıza

Geçtiğimiz günleri topluyorum sürekli
içimden çok geliyor bu
durmuyor ki vücut
ılık ılık

a
k
ı
y
o
r

giysilerimin tüm boşluklarından

Gökyüzü bu mu bayım?
Poyraz yeli peki?
Bırakma dedi Allah
sümme haşa!
göğe varıp birazdan döneceğim.

Recep YILMAZ

SAYIKLAMALAR

Bir ökseyle de olabiliyor kahramanın ilk kavgası
Badem dalı çağladan önce bahar demektir, ispinozlar da bilir
Düşmeye görsün, çayır gibi ökse fişkırtıyor yiğidin bağrında

*

Ah, Bled Gölü'ndeki ördekler, kuğular
Zamanın bile ağzı açık kalmış ya, şaşmamak elde değil
O yeşillik, o mavilik, o dinginlik, o erinç

*

Gecenin toprağına aşılana yeşilbiber fidesi değil, ağıdır
Ölçüsü olmazmış meğer arsızlığın, sıyrılıyor kabuğu yaranın
Sevgi ve barış hasta! Kanın ve kinin tohumuna para sayılmıyor

*

Ola ki toprağız. Yani biz! Ya da serin bir çalılık mı olsak?
Bu çileli düşüncelerle çakal ve koyun sürülerinin uzağında
Olana bitene seyirci kalmış, kıraca adanmış çakırdikeniyleyken

*

Suların çekildiği belli! Yaşam bazen kuraklığa denk geliyor
Sıkıyorum avucuma aldığım beynimi gerçekliğin tutuşturduğu
Bir yıldan diğerine ulanıp gidiyor, bitmiyor bu çile bu kâbus

ANKARA AĞIDI

Ben öldüm anne ben öldüm
atılmış güvercin gagasından zeytin dalı
feryadını duymakta mısın toprağın, bulutların,
insanlığın
gözlerimde barış yazan ebemkuşağı.

Bir kırmızı gökyüzü bıraktık anne şehrin asfaltına
yaşatmak için çocukları doğmamış
günaydını bıraktık yaşanmamış aşkları
başka coğrafyalara yüklenen tren vagonlarından
uzun mavi yollar keşfedilmeyi bekler.

Avucumu kapattılar anne güneşi kapattılar
dünün emanetini taşıyan beyaz ellerim
yüzyılların geleceğinden çaldılar göz göre göre
su yerine kanımızı tohum yerine canımızı
çaldılar, çaldılar anne.

Anne göremediğim düşleri sen gör
karanlık gölgelerde bulmayın çocukları
Nazım'ın dediği gibi şeker de yiyebilirsiniz
sarılıp o benzersiz kokunun koynuna
gül bahçesi çıkartın karanfilin bağrından.

Unutmasınlar anne çimene sıçrayan umudu
filizlenince yaprağından sarı papatyalar
taşımak için bekliyor olacak umudumuz
alımızın üstünden yürür diye duracağız anne
ışığın tekrar doğacağı Ankara Garından.

Biz öldük anne biz öldük
atılmış güvercin gagasından zeytin dalı
inadına gelecek söyleyeceğiz barış söyleyeceğiz
yağız atların sırtında geleceğiz anneciğim
yine bir ekim sabahından.

Hasan İLDİZ

AYIN TUTULDUĞU AKŞAM

Gördüm, sızma girişimin vardı bu şehre
Sekerek geçiyordun sütrelere
Duvarlardan sırtında izler biriktirerek...
Seni durduramıyordu hiç bir şey
Ne önüne çıkan çocukların güzelliği
Ne evlenmemişliği deli kanlıların
Senin için hiç problem değildi.

Gördüm, sızma girişimin vardı bu şehre
Ölü bir kızı delil gösteriyordun ha bire
İnandığın güzel günlerin geleceğine.
Oysa aydınlığın en kötü tanıımıydın sen
Yıkayıp karanlığa seriyordun kendini
Çocuklar yaptığını görmesin diye.

Ne kadar tetikte ve tedirgindin, seni gördüm
Gözlerin dört yanını kontrolden uzaktı...
Yüzünde bir hırsız geziniyordu sessiz
Ve kalbinin tam ortasında
Bağdaş kurmuş seni bekliyordu ölüm.

CAMGÜZELİ

gökyüzünde yer çok uçmaya
gri bulutlar vuruyor pencereye
kızım şaleden güz, camgüzeldinden nazlı
akşam bereketi taşıyor rüzgârın dansı

gün ışığı bir düşü mırıldıyor
kılıçtan geçiyor eylül
oğlum sincaptan hızlı, ipekten parlak
su yönünü değiştiriyor, mavi tonunu

nicedir uykum yok
kurşunkalemle çiziyorum anne kederini
kızımın sesi ay'dan güzel, vişneden kırmızı
serpildikçe başucumda güller açıyor

tüm telaşıyla geçiyor zaman
oğlum büyüyor gözlerimin önünde
saçlarını yana tarıyor

öpsem bir nehrin hüznünü
konuşur mu benimle kuşlar

Eylül 2015

M. Güner DEMİRAY

ÖLÜM

Bir gün olgun bir meyve gibi
Düşünce hayat dalından yere
Susarsın bir derin karanlıkta,
Boşlukta kalır umutların

Gecede eriyen elveda sesindir
Düşlerin zaman bahçesinde solmuş
Bir yıldız kayıp gitmiştir
Yaşam türküsünü söyler yine
Mavi ırmak sonsuza akar durur

Şimdi nerde yaktığın o ateş
Suyunu içen ağacın?
Teninde böceklerle usta bir doğa
Yaprak döker dört bir yanın

Oysa yaşamın telli duvaklı yüzü
Ne güzeldi güneşin kucağında
Bir sevinç takvimiydi günler
Dal ucunda kuş, çiçekte kelebek,
Başucunda sevgilin vardı

Ne çare
Sözlerin bittiği andır
Üfleseler yıldızına tutuşmaz
Başlar çöl sessizliğinde
Başka varlıklarda yaşamak
Bir bütünden dağılırsın usul usul
Artık bilincini vermez toprak

Suat Kemal ANGI

dilini mızrağıyla kaşıyıp kanatacak
imanın ya da savaşın kilidini
belki vişnenin belki şeftalinin kalbini
elleri buz tutunca açacak.

Birden metal bir şey parlıyor havada
ve görülmüyor kaybolan
Leylekler, diyor eşlikçim, küstü buralara,
yılanları ezdiler, köpekler bakarkör
ve kedilerin hepsi ev kedisi, yani kısır
yani burnundan soluyor hayvanlar
açız, aç.

Kökleri havalandırıldığını sanan kazmalara
bakarken, bakarken, bak işte
farelere kaldı topraklar.

Sürgünüz hepimiz, yani yarımız
oysa birden fazla yara her mezar
toprağın söküğünü yamayan
gölgesi altında kâğıt ağacının
sadece bir dal eğilir ve yalar gibi yapar
belki tükürüğü, belki mürekkebi.

Şiir sosyalleştirmez, bağırsak bağırsak temizlemez
ölür şairler, sonra olur kral, bulmacalarda kahraman.

Yaşanan acılara sinen leş kokusu havadaki
turnusol kâğıdından yayılıyor kitaptaki,
diyor eşlikçim.

(Şairin "Kar Körü Türkiye" isimli yayımlanmamış kitabından.
Fotoğraf: William Vanderson, "Hitler Mask", 1930'lar.)

TURNUSOL KÂĞIDI

Bir film:

Kararmış bulutların altında yürüyoruz
kamçı gibi kesen rüzgârla hırpalanmış
gergin, karamsar
ayaklarımızı göremiyoruz
ve kaç kişiyiz bilmiyoruz
yarı yarıya diyor seçim sonuçları
kaçmak, hicret ve bukalemunlar
ama biz koşmuyoruz
yağmura hasretiz, toza toprağa doymuş
Bu çöl, diyor eşlikçim, ne zaman bitecek,
ya bu koku, sence denecek mi?
Geçmişin renkli, şimdinin siyah beyaz çekildiği.

Dipsiz bir uçuruma sarılmış ağlarken zaman
şiiri takip eden 300 kişi
300 gelberi, ya da 300 Spartalı
yürüyoruz, yürüyoruz

CİCİ KAKA

Ölüm hem cici hem kaka
Aman çocuklara öğretmeyelim
Ama şu var ki
Hayat da hem cici hem kaka

Kuşların haberi var mı bundan
Mesela kavakların
Oğul bil ki
Hâlâ kavak yelleri esiyor başımda

Ne taylar ne kısraklar
Çok az kadın tanıdım
Ama biliyorum ki
Aşk cici ayrılık kaka

Rengârenk sevimli vosvoslar
-Hitler'den miras-
Halka açık Migroslar
En azından ekmek karne ile değil
Hayat acımtırak yoksulluk kaka

Paraya geçit yok
Ev yıkılıp yeniden...
Umurumda değil
Arkadaşım bilgisayara soruyor
Hayat ne demek aşk ne demek tanrı ne demek
Ses yok

Yağmur gelmeden rüzgârı gelir
Ölüm karakuşlar gibi dolanır başımda
Sorarım ne zaman
Ses yok

22 Eylül 2015

ORMANA GİDEN YOL

zamandan daha yaşlıdır özgürlük, dedi
ormana giden yolda
mesafelerin yangını evin sokağından başlamıştı
oysa yakamozun alfabesiyle yazılmıştı okuduğu kitap,
önce elleri kapıldı ışıltısına
sonra sırrı yazı andıran giysi oldu bedenine,
orman bu koca dağın ardında durmalıydı,

zamandan daha yaşlıdır özgürlük, dedi
dalgalara eşlik eden martılar olmalıydı,
bağdaş kurmuş ufukla konuşan
bilmediği geleceğinin masalını anlatan bir yaşlı
ve/veya
mekânlardan geçen rüzgârın zamanı,
ormanın ince sevinçleri,
baktığı boşluk ışığın kız kardeşi olduğunu
söyleyen luda
olmalıydı yanında,

zamandan daha yaşlıdır özgürlük, dedi
gökyüzünü demirden bulutlar kaplamıştı
tarihin yoksulluğu sallanıyordu boşlukta, zamanın
diliyle haykırmalıydı özgürlüğü, biliyordu insanların
her şeyi hızla unuttuğunu
o yoksul tarihin uyuduğu yastıkta,

zamandan daha yaşlıdır özgürlük, dedi
dağ sandığı polis barikatını
aştı, elinde yakamozun diliyle
yoğrulmuş kitap,

ormandaydı artık,
güneşi kollarından çekiştiren ağaçların
arasında,

Yayın Yönetmeni	: Ramis Dara	Katkı Payı	: 25 TL.
Prodüksiyon	: İhsan Üren, Z. Ersin Erdem, Yalçın Oğuz, Halim Çiftçi.	Posta Çeki ya da Banka hesabı:	Ramis Dara adına açılmış; 6025702 numaralı Posta Çeki hesabı ya da Yapı Kredi Bankası Mudanya şubesi (567) Hesap No: 72092839 IBAN: TR370006701000000072092839
Yayın Adresi	: Ömerbey Mah. Ş. K. Ahmet Sok. Fidan Apt. B. Blok. Kat: 2, D: 5 - MUDANYA	Baskı	: Akın Erim Matb. Hocalizâde Cad. 7/27 Setbaşı – BURSA
Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü	: Zühtü Engüdar (Alipaşa Mah. Konuralp Cad. Karnur Apt. No: 22 D: 3 Osmangazi– BURSA)*		
Yazışma Adresi	: PK 68 16361 Ulucami – BURSA		
Yayın Türü	: Yaygın süreli yayın. ISSN 1305 – 7685		
E- Posta	: akatalpa@hotmail.com		

Ocak 2000'de Bursa'da Ramis Dara, Melih Elal, Serdar Ünver, Ali Özcelebi ve arkadaşları tarafından kurulan şiir ve eleştiri ağırlıklı aylık edebiyat dergisi *Akatalpa* (www.akatalpa.org), şair ve yazarlarının bağışladıkları telifler ve bazı şiir dostlarının sürekli katkısıyla yayımlanmaktadır.